

nium conditarum domina effecta est, inquit. De eadem D. Gregorius Nicomed. archiepisc. orat. de edit. B. V. in templo oblata: ait: « Nihil tuæ resistit potentiæ, nihil repugnat tuis viribus, omnia cedunt tuo jussui, omnia tuo obediunt imperio, omnia tuæ potestati serviunt. » In hujus rei figuram Assuerus, cum adamasset Esther, plusquam omnes mulieres, posuit diadema regni in capite ejus et fecit eam regnare in loco Vasthi, ut dicitur, Esth. II. Quid est autem diadema regni alteri imponere, quam imperium tradere et regem vel reginam constituere? Nec difficile hoc admittimus Deiparæ factum esse. Nam si ipsa diademate humanitatis suæ coronavit Filium, ut dicitur, Cant. III. et exponit S. Ambrosius, lib. de instit. Virgin. cap. XVI. cur non item Filius coronet Matrem diademate divinæ potestatis suæ? Cæterum uti Esther duas habebat famulas, una cui innitebatur, altera quæ defluentia in terram vestimenta sustentabat, ut habetur, Esth. XV. ita et Deipara. Nam S. Bonavent. in specul. Virg. « Duæ, inquit, famulæ, quarum domina est regina Maria, sunt angelica et humana creatura: humana est famula illa, quæ sequitur dominam suam in mundo, colligens vestimenta dominæ, hoc est, virtutes et exempla Mariæ; angelica vero est illa altera super quam in cælo innititur se sociando ac deliciando cum angelis, innititur insuper tamquam potentissima angelis imperando. » Hæc Bonaventura.

Superest nunc ut Matri Dei, tamquam sorori nostræ congratulemur.

CONCIO V.

QUAMOBREM DEI GENTRIX MARIA AD CELSISSIMUM COELI THRONUM POST FILIUM EVECTA SIT.

I. Ob merita bonorum operum. — II. Ob humilitatem. — III. Ob charitatem. — IV. Ob tribulationem. — V. Ob Christi imitationem. — VI. Ob propinquitatem.

THEMA.

Maria optimam partem elegit, quæ non auferetur ab ea. Luc. X.

In parabola de prodigo filio introducit Dominus Lucæ XV. fratrem ejus indignantem et murmurantem, nec valentem introire paternas ædes, eo quod pater filium e longinquo revertentem tanto honore exceperisset, quantus ipsi nunquam fuerat exhibitus. Audivit enim quomodo pater instituisset ei symphoniam, quomodo eum exceperisset obvians illi, quomodo induisset stola prima, quo-

modo instruxisset ei convivium, et dedisset anulum in manus ejus: ob quæ omnia indignabatur et fratri invidebat. Ostensurus hæc parabola Dominus gloriam cælestem justis præparatam, non voluit indicare, quod in cælo ejusmodi murmur sit futurum, quod alter alteri beatorum majorem invidet gloriam: sed voluit ostendere tanta sanctos aliquos in cælo gloria præmiandos ut si inter beatos murmur et invidia esse posset, quemadmodum inter viventes, plurimi ob id indignaturi et murmuraturi essent. Quam vero pre omnibus sanctis in cælo fulgeat Maria Virgo, alibi vidimus, idque ex fundamento Scripturæ, ss. patribus et ratione: ostendimus enim et omnia illa (eminentiori tamen modo) a Deo esse exhibita, qua exhibuit filio prodigo pater. Ostendimus institutam et symphoniam ss. angelorum, Christum ei ad cælos gradienti obviam prodisse; induisse eam stola prima, id est, gloria omnium principum; exceperisset eam convivio, hoc est, gloriam suam ei communicasse; denique donasse eam annulo, hoc est, potestate imperiali ad distribuendas gratias. Audivimus ergo sororem nostram Mariam exaltatam super angelos, sedentemque a dextris Filii, dominari in toto cælo. Hoc tamen audito nuntio, fortasse non deest etiam malevolus quispiam frater, qui ob tantam sororis nostræ gloriam indignetur et murmuret, vel saltem curiosius inquiret quamobrem Maria tantum gloriæ apicem conscendere meruerit. Certe hæretici instar lucifugarum splendorem gloriæ ejus ægre intuentur et suis circumvolutionibus extinguere aut saltem obfuscare conantur. Sed frustra laborant miseri, et sibi ipsis tantum malum creant. Ringantur enim licet, non debebunt id quod scriptum est: *Adstitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato, etc.*

III. Reg. X. legimus Salomonem fecisse sibi thronum de ebore grandem auro fulvo nimis vestitum, ad quem sex gradibus ascendebatur. Quoniam igitur asserimus a dextris Filii consistere Mariam, necesse est ut ipsa prius ascenderit per sex gradus ad Filium, qui aliud non sunt, quam totidem examina.

I. Primus gradus seu examen est meritum bonorum operum, ut patet ex illo examine Judicis: *Esurivi et dedistis mihi manducare, etc. Qui enim parce seminat, parce et metet, et qui seminat in benedictionibus, de benedictionibus et metet*, ait apost. II. Cor. IX. et Ps. CXXXVII. *Labores manuum tuarum manducabis*. Quis autem plus bonorum operum seminavit, quam Maria? Nam imprimis a juventute religiosissime fuit educata, et deinceps vivente Christo semper in ejus schola et conversatione vixit, et ad magnam ætatem pervenit;

quodque caput est, semper in Dei gratia, sine ullo peccato vixit, unde nullum omnino bonum opus inquam mortificavit. Hinc ipsa in articulo mortis optime canere potuit id sponsæ, Cant. VII. *Mandragoræ*, id est, poma pulchra, odorifera et rara secundum Lyran. *dederunt odorem suum in portis nostris. Omnia poma nova et vetera dilecte mi, servari tibi*. Nos enim poma operum nostrorum sæpe putrefacimus per peccata: non illa. Unde sicut veniente regina Saba ad Salomonem: *Non sunt allata ultra tam multa aromata*, id est, merita et virtutum odores, atque ipsa attulit, III. Reg. X. ita nemo unquam intulit tanta in cælum merita ac Deipara: *Multæ filiæ congregaverunt divitias, tu supergressa es universas*, Prov. XXXI. Secundo, omnia illius opera erant charitate intensissima informata, quia erat gratia plena; nec licet cogitare, quod ipsa hanc gratiæ plenitudinem in vacuum receperit, et veluti servus ille piger talentum suum absconderit. Ergo omnia sua opera gratiæ illius plenitudine informavit, et quodammodo inauravit, ita ut majus meritum haberet, quam reliquorum sanctorum opera. In cuius rei figuram, Salomon omnes templi parietes aureis laminis vestivit, ita ut intus templum universum fulgeret aureum: nihilque erat in templo, quod non auro tegetur, III. Reg. VI. Ad idem pertinet, quod sponsum dilectæ dicit, Cant. IV. *Emissiones tuæ*, id est, germina seu propagines fructum, *paradisus malorum puniceorum*. Mala enim punica omnia coronata sunt, indicantque hoc loco singula Virginis opera singulas meruisse coronas.

Tertio, utramque vitam contemplativam et activam vixit accuratissime: patet autem vel ex hodiern. evang. utramque hanc vitam simul junctam præstare singulis. Magdalenam egit Deipara, quia omnia ejus verba conservavit in corde suo, et semper ad pedes illius sedit: Martham egit, quia totam ei vitam ad instar ancillæ sollicitè ministravit. Audi Bernard. serm. LI. art. III. c. III. « Sicut nulla unquam fuit similis contemplatrix, sic nunquam fuit Virgini similis ministratrix. Alii induunt pauperes de lana ovis, ipsa induit Filium Dei de purissimis sanguinibus suis: alii induunt de panno, ipsa de corpore suo: alii pascent pauperem pane extrinseco, ipsa pavit humanatum Deum de lacte proprio: alii suscipiunt pauperem hominem in tugurio, ipsa vero suscepit immensum Deum in corde et corpore suo: alii propter Deum ministrant infirmo, ipsa Deo in pauperculo corpore ministravit: alii solliciti sunt, ne aliquid deficiat inopi, Virgo sollicita ministratrix fuit et manibus suis laboravit, ut subveniret Deo homini indigenti: alii incarceratos et vulne-

atos homines visitant et eis compatiuntur dum vivunt, et mortuos sepeliunt, Virgo Christo pro nobis capto, ligno crucis affixo vulneribus, dilaniato tanto dolore compassa est ut inexpressibile sit etiam angelicæ linguæ. » Unde optime designatur per Esther, quæ duabus comitata famulabus (quarum uni innitebatur, quæ contemplatrix est vita; altera defluentes vestes sustentans sequebatur, quæ activa) ad conspectum Assueri prodit, Esth. XV.

II. Secundus gradus et examen est humilitas. Hoc examen indicavit Dominus, cum Matth. XVIII. interrogatus, quis major esset in regno cælorum, parvulum in medio discipulorum statuit et dixit: *Quicumque humiliaverit se sicut parvulus iste, hic major est in regno cælorum*. Ad hanc mensuram quicumque proxime accesserunt, magni effecti sunt. Inter angelos Michael jure princeps est, et princeps magnus a Daniele vocatur, quia Lucifero superbienti per humilitatem suam restitit. Quid enim sonat Michael, nisi quis ut Deus? Ecce humilitatem ejus. Inter patriarchas princeps Abraham, quia humillimus: *Loquar ad Dominum*, dicebat, *cum sim cinis et pulvis*. Inter reges princeps David, quia et humillimus: *Et ludam et vilior fiam plusquam factus sum, et ero humilis in oculis meis*, dicebat cum ante arcam ludens et exiliens rideretur ab uxore, I. Reg. VI. Inter prophetas princeps Joannes Baptista, quia est humillimus: *Non sum dignus ut solvam corrigiam calceamenti ejus*, dicebat. Inter apostolos princeps Petrus et Paulus, quorum ille dicebat: *Exi a me Domine, quia homo peccator sum*: hic vero: *Ego sum minimus apostolorum, qui non sum dignus vocari apostolus*, I. Cor. XV. Vident quam prope hi accesserint ad propositam sibi pueri humilitatem, et quantum ob id evecti sint. Sed hos omnes superavit Maria, quia cum esset ad supremam maternitatis Dei evecta dignitatem, et propterea gratiæ plenitudine omnes superaret, nihilominus ipso tantæ exaltationis momento, dum ab angelo tam honorifice salutatur, ad imam humilitatis abyssum se dimisit, dicens: *Ecce ancilla Domini*. Quis enim dubitat, longe majorem fuisse humilitatem S. Eduardi regis Angliæ, qui claudum pauperem humeris suis ad templum gestavit, quam si hoc idem nobilis quis aut plebeius fecisset? Nemo nescit aquas quanto altius descendunt, tanto altius rursus ascendere. Sic pila quanta fortius dejicitur in terram, tanto altius salit. Maria tanto conatu se allisit terræ, cum positus humi genibus, ut vult Anselmus, dixit: *Ecce ancilla Domini*. Ob hanc causam Christus fuit omnium humillimus, quia cum esset Filius Dei, humiliavit se usque ad crucem. Si enim personæ dignitas non intenderet

et augetur humilitatem, sequeretur Petrum fuisse humiliorem Christo, quia non putavit se dignum, qui erectus penderet in cruce, uti magister suus: ergo, etc. Quando igitur Maria de supremo illo dignitatis fastigio, quod homini contingere potest, descendit ad tantam abyssum, a quo nemo alius sanctorum potuit descendere, sequitur etiam tanto altiore ei debere ascensum. Unde S. Bern. tom. I. serm. LI. art. I. cap. III. ait: « Sicut nulla post Filium Dei creatura tantum ascendit in gratiæ dignitatem, sic nec tantum descendit in abyssum humilitatis profundæ. » Erat igitur Maria granum sinapis, quod minimum erat omnibus seminibus, per electionem humilitatis; sed ideo tantum crevit ut majus factum sit omnibus ceteris, Matth. XIII. Misit enim radicem deorsum et fecit fructum rursus, IV. Reg. XIX. Sicut contra Lucifer, quia misit radicem sursum et Altissimi throni similitudinem aræbivit, fecit fructum deorsum et in profundissimum barathrum est detrusus. Ad hæc si reliqui sancti humiles fuere, habuere non modicam se humiliandi causam, quia saltem aliquas habuerunt imperfectiones et venialia peccata. Nihil horum in Maria fuit ex communi pp. consensu: ergo major et gloriosior ejus humilitas. Bona est humilitas cum peccatis, melior sine peccatis, optima cum virtutibus et fastigio honoris; sicut contra mala est elatio cum virtutibus, pejor sine virtutibus, pessima cum vitiis. Act. I. legimus Deiparam post alias mulieres ultimo loco poni: *Erant perseverantes unanimiter in oratione cum mulieribus et Maria Mater Jesu.* Quod miratur S. Bern. in serm. de verbis, Apoc. XII. *Signum magnum.* « Itane, inquit, et mulierem sese ultimam exhibeat, ut novissima omnium poneretur? Mox causam subdit: » Cum Maria quanto major erat, humiliaret se non modo de omnibus, sed et præ omnibus: merito facta est novissima prima, quæ cum prima esset omnium, sese novissimam faciebat. Merito facta est omnium domina, quæ se omnium exhibebat ancillam; merito denique super angelos exaltata est, et quæ infra viduos et pœnitentes, infra eam, de qua ejecta fuerant septem dæmonia, ineffabili sese mansuetudine inclinabat. »

III. Tertius gradus et examen est charitas erga Deum. Hoc examine cribravit Deus Petrum, antequam eum ad primatum et summum pontificatum eveheret, ter interrogando: *Simon Joannis diligis me plus his?* Quo respondente: *Domine tu scis, quia amo te,* summum Ecclesiæ gubernatorem eum fecit dicendo: *Pasce oves meas,* Joan. XXI. Probaverat nimirum paulo ante Dominus amorem Petri præcellentiore, dum in littore stans et discipulos piscantes alloquens, vidit so-

lum Petrum, ubi agnitus ab eo fuit, in aquas se misisse et natando ad se tamquam moræ impatientem venisse; cæteri enim navigio venerunt, ut habetur eodem capite. Quam vero Deipara Virgo excelluerit amore sanctos reliquos, vel ex eo patet, quod ipsa Deum non tantum amavit ut patrem quemadmodum reliqui sancti, sed etiam ut Filium, et modo aliquo ut sponsum. Aliæ matres dividunt amorem, alium habent erga parentes, alium erga liberos, alium erga Deum: sed Maria totum suum amorem impendit Filio, qui idem erat Filius et Deus.

Ad hæc si Christus dixit, Luc. XII. *Ignem veni mittere in terram: et quid volo nisi ut accendatur?* quomodo non imprimis accendit et inflammavit Matrem, cum qua tamdiu versabatur? Si enim duorum illorum discipulorum euntium in Emmaus, cor ardere cæpit, dum Christus ad breve spatium loqueretur cum illis in via et aperiret illis Scripturam, Luc. ult. quomodo non multo magis ardens erat cor Matris, etc? Certe auctor antiquus (inter opera S. Hieron.) in serm. de assumpt. scribit: *Puto quod quidquid cordis est, quidquid mentis, quidquid virtutis humanæ si totum adhibeas, non sufficiat, ut cogitare valeat, quanto indecenter cremabatur ardore pii amoris, etc.*

Sed reipsa examinatus et probatus fuit illius amor triplici præsertim examine. Primo, cum Christus inscia ea remansit in templo: secundo, post ascensionem Domini, cum ad annos quindecim ad Ecclesiæ utilitatem hic relicta, Filii præsentia caruit: tertio, et gravissime in Filii crucifixione et morte, cum aliis fugientibus ipsa inter strepitum armorum et furorem Judæorum, rabiemque militum Filio constanter adhesit. « Tanta virtute Christum dilexit, ait Guilelm. in cap. I. Cant. ut ad titulum suæ laudis sufficiat, quod mentem ejus tanta vis amoris occupaverat, ne fugientibus discipulis, oblita sexus fragilis, ipsa cum lacrymis adstans cruci, et condolens morienti animam suam pro Filio suo, etsi minime posuit patiendi, tamen exposuit compatiendo. » Hæc ille. Imo etiam animam pro eo posuit, dum se Matrem Christi exhibere non timuit, seque Judæorum furori et vilæ periculo exposuit. Unde verissime ei competit quod Cant. IX. dicitur: *Aquæ multæ non potuerunt extinguere charitatem, nec flumina obruent illam.* Aquæ multæ tribulationes multæ fuerunt, quas cum Filio et propter Filium passa est: sed flumina fuerunt tres illæ horæ juxta crucem, quæ tum charitatem ejus non modo non extinxerunt, sed potius accenderunt. Ibi Abrahamum vicit, magis heroicum, amoris in Deum actum exercendo, cum Filium

suum longe præstantiorem Isaaco Deo Patri fortiter et reipsa immolavit. Quare si Dominus apostolis dixit: *Vos estis qui permansistis mecum in tribulationibus; idcirco ego dispono vobis regnum ut edatis et bibatis super mensam meam, etc.* quanto magis debetur hoc ejus Matri?

IV. Quartus gradus seu examen est tribulatio et passio. Quod examen proposuit Dominus filiis Zebedæi petentibus sedere ad dexteram et sinistram ejus, Matth. XX. cum dixerit: *Potestis bibere calicem, quem ego bibiturus sum?* Et apost. suis, II. Cor. III. *Sicut socii passionum estis, sic eritis et consolationis.* Quo in examine inter cæteros optime stetit Joseph patriarcha, qui quo pluribus tribulationibus vexatus fuit, tanto major postea dominus factus est. Similiter S. Paulus vas electionis factus est, sed antequam talis fieret, prius multoties in fornacem mitti et percolari, plurimis incudibus tundi debuit: cæteroshos et alios multis parasangis superavit in hoc proba Virgo; nam, ut taceam, quod tota vita non caruit doloribus et compassione Filii, ipsa sola fuit sociæ passionum Christi, quæ omnia vulnera recepit, et sensit in corde suo, quæ Christus accepit in corpore, ut scribit S. Bonavent. in stimulo amoris, sola ipsa proprie bibit calicem Christi (apostoli enim alium mitiorem hiberunt, uti et martyres omnes) ob intimam cum illo conjunctionem et amorem. Et si licuisset, maluisset pro eo pati, quam patienter. cernere. Si enim de Filio immergero Absalone dixit prudentissimus alioqui David: *Fili mi Absalon, quis mihi hoc tribuat, ut ego moriar pro te?* quanto promptius hoc factura erat Maria pro filio omnium optimo! Unde S. Bern. in serm. super id: *Signum magnum, etc.* et auctor, s. de assumpt. asserit, eam plusquam martyrem esse, quia in anima passa est, juxta Simeonis prædictionem: *Tuam ipsius animam pertransibit gladius,* Luc. II. alii martyres in carne passi, in anima consolationem recipiebant. Anselmus, l. de excellent. B. V. c. I. ait, leve fuisse respectu passionis Mariæ, quidquid crudelitatis inflictum est corporibus martyrum. S. Bonav. in offic. de compass. Virg. ait: *Nullus dolor amarior, quia nulla proles charior.*

Ad hæc Deiparæ passio quasi myrrha prima est, quæ ultro ex arbore defluit, quia mere voluntaria fuit. Unde in hodiern. offic. in persona ejus dicitur: *Quasi myrrha electa dedi suavitatem odoris.* Passio sanctorum myrrha incisa est et minus electa, quia carnificum incisionibus procurata.

V. Quintus examinis gradus, imitatio Christi, quod indicatur Luc. VI. dicente Domino: *Peccatus autem omnis erit si sit sicut magister ejus.* Quis

autem dubitet Mariam in schola Christi super omnes profecisse, ejusque imaginem in se accurate depinxisse, quæ et naturali complexionem similis ei erat, et in ejus conversatione hac schola quodammodo semper versabatur, ejusque verba et acta omnia diligentissime observabat? Luc. VII. Si tantillo tempore Magdalena ad pedes Domini sedens adeo profecit, quid sentiemus de Matre perpetuo ei adhærente? Omnes nos Christiani conamur, vel saltem conari debemus depingere in nobis Christi effigiem, id est, mores et vitæ imitationem: id enim exemplar nobis propositum est a Deo Patre, cujus typus exemplar erat tabernaculi fabricandi, Moysi ostensum in monte Sina: *Aspice et fac secundum exemplar, quod tibi in monte monstratum est,* ait Deus Moysi. Sic et Christus discipulis: *Exemplum dedi vobis, ut quemadmodum ego feci et vos faciatis:* et ad Pharisæum, post parabolam Samaritani, id est, Christi: *Vade, et fac similiter,* ait. Tanto ergo majus præmium a Christo accipiet, et tanto vicinior ei erit in gloria, quanto exactius quæ eum in se depinxerit. Jam vero an putatis Mariam præ omnibus exactissime depinxisse in se Filii imaginem? Quis enim alius ita perpetuo ipsum contemplabatur? Quis ita indivisibiliter ei adhærebat? Annon ille pictor cæteris paribus, qui perpetuo aliquem contemplatur, exactius eum delineabit, quæ qui raro vel nunquam et per relationem tantum eum cognovit? Quis autem crebrius et exactius Christum intuebatur, quam ea, quæ dicebat: *Ecce ancilla Domini.*

VI. Quibus omnibus accedit ratio propinquitatis; cum enim sit Mater Dei, quis ei jure invidet, si eam Filius etiam juxta se a dextris suis collocavit? Si enim apostol. ad Hebr. I. ex eo probat Christum esse majorem angelis, quod longe eminentius nomen præ angelis sortitus sit: *Cui enim angelorum,* inquit, *dictum est: Filius meus es tu?* licet similiter concludere, Mariam longe eminentiorem gloriam præ cæteris sanctis hæreditasse, quia nulli præterquam ipsi nomen Matris Dei collatum est. Deinde, si Deus ipse mandavit: *Honora patrem et matrem,* quomodo id non ipse quoque faciat? Et quod fecit Matri suæ Salomon, ponat Matri suæ sedem a dextris suis? III. Reg. II. An in Christo Domino suggerere possemus, quod Chaldæi dixerunt Nabuchodonosori: *Tu rex posuisti decretum, etc.* Dan. III.

Absit igitur, ut quisquam nostrum indignetur, aut murmuret, aut invidia tabescat ob supremam Mariæ gloriam, quam vidimus ei debitam non uno sed multis titulis. Gaudeamus potius, quia soror nostra Maria dominatur in toto cælo. Ex

hinc enim sperare possumus, quod etiam nos ad cœlum evehere et possit, quia regina cœli; et velit, quia soror nostra. Congaudemus igitur et congratulamur tibi Regina, petimusque ut nos ad te, non dicimus, ad solii tui celsitudinem, sed solummodo ad pedes tuos, et scabellum pedum tuorum trahere digneris. Amen.

CONCIO VI.

QUAM MERITO B. VIRGO CORPORE ASSUMPTA SIT!

I. Quia recepit Christum. — II. Christo fidelissima. — III. Ditata gloria. — IV. Immunita ab omni peccato. — V. Dei thronus. — VI. Regina privilegio gaudens. — VII. Mater Dei. — VIII. Ingressa in mundum cum privilegio. — IX. Mediatrix nostra.

THEMA.

Maria optima partem elegit, quæ non auferetur ab ea. Luc. X.

I. Reg. V. legimus Philisthæos, postquam cepissent arcam fœderis, intulisse eam in templum Dagon dei sui, veluti trophæum, quod ab Israelitis suis tulissent virtute et potentia dei sui. Sed male id cessit Dagoni: nam corruit ante arcam, capite et manibus a trunco revulsis, adeoque turpiter victus est, qui de victoria gloriabatur. Unde coacti Philisthæi imposuerunt arcam plaustro, et adhibitis vacois dimiserunt eam. Vacœ autem recta pergebant ad terram Israel veneruntque in Bethsames. Hodierna die impleta est hæc figura in B. V. Maria: cujus typum fuisse arcam testamenti docet S. Bernard. in sermon. de S. Maria, qui incipit *Ave Maria*. Capta est arca illa a Philisthæis (id est, cinere conspersis), cum eam per mortem naturalem, redegere in suam potestatem habitantes in regione umbræ mortis Philisthæi, seu mortui; unde et intulerunt eam veluti trophæum suum in templum Dagon, id est, in sepulcrum a morte absumendam. (Dagon enim piscis exponitur, unde et pisciniō capite fingebatur; quid autem aliud mors nisi grande cete) sed non successit ei negotium. Tantum enim abest, ut eam piscis iste devorare et digerere potuerit: ut ei potius cedere et reverentiam exhibere, eamque sartam tectam et corpore glorioso vestitam dimittere debuerit in terram Israel (id est, visionis Dei) in Bethsames (id est, domum solis) angelicis manibus et choris deportandam. Ita rem habere docet, imprimis S. Joannes Damasc. orat. I. de dormit. virgin. auctor libri de assumpt. B. V. tom. IX. operum, D. August. Juvenalis. episcop. Jerosolymitanus, apud Niceph. l. II. c.

XXIII. Docet hodierna festivitas assumptionis ejus, quam Nicephor. qui ante 400. annos vixit, minime novam esse scribit. Docet denique res ipsa: quidem nullæ comparent aut comparuisse leguntur corporis ejus reliquæ, cum tamen reliquorum sanctorum corpora adhuc extant, et successu temporum prodita sint. Corpora sanctorum principum apostolorum, aliorum multorum Romæ visimus: S. Jacobi ubi sit novimus: ossa martyrum et confessorum undique aureis et argenteis thecis inclusa reperiuntur et coluntur singulari studio; corpus vero B. Mariæ ubi est? Ubi latet? Et vero latere vel putrescere id solum permittat Deus, et cultu suo privet, qui aliorum ossa manifesta et celeberrima esse voluit? Absit ut hoc credamus. Translata est a fano in Bethsames arca ista, sublata est mulier in domum Pharaonis: ubi sedet ad dexteram Filii: quam merito autem id factum sit a Deo, dicemus.

I. Quia etiam ipsa sola recepit Christum in domum suam, quæ causa est cur evangelium de Martha legat hodie Ecclesia: Maria est enim quæ singulari modo recepit eum, cum a cælo ad nos descenderet. *Venit Filius hominis in propria, et sui eum non receperunt*, ait Joan. c. I. venit in Bethlehem: *Et non erat ei locus in diversorio*. Quod si postea eum aliqui receperunt in domum, uti Martha, nulla tamen inveniebatur, quæ reciperet eum in utero, quod fecit Maria: idque non tardanter, sed confestim tribus quodammodo verbis tantum interpositis: *Quomodo fiet istud? Decens igitur fuisse quis neget, ut et ipsa reciperetur a Filio in domum ejus celestem, nec longa interposita mora, sed trium tantum dierum?* Quod scribit Niceph. ubi sup. et lib. XV. cap. XIV. Ita Rahab solius domus illæsa et incolumis servata est ab Israelitis in Jericho, eo quod recepisset et servasset eorum nuntios, quibus insidiabatur rex Jericho, Jos. II. cur ergo non et Deiparæ corpus servetur illæsum a vermibus et putredine, cum et ipsa receperit legatum Dei altissimi in uterum suum, et deinde servaverit ab ira Herodis? Certe et ipsi gentilem rem hanc intellexerunt. Sic enim et Alexander Magnus captis Thebis hospites patris sui (apud quos puer adhuc obses vixerat) servavit, cum reliquos omnes trucidaret. Homines igitur hoc faciant: et non faciat Deus? Homines recipiant et servent susceptores suos: Deus vero hospitem suam excludat, et in plateis imo in sepulcro hospitari sinat?

II. Quia ipsa sola perfecte semper fidelis Christo fuit, adeoque fidem semper virentem, integram et immotam habuit; decuit proinde, ut et ipsa semper virens et integra servaretur ac cælo

transcriberetur. Credidere quidem et discipuli et mulieres piæ complures in Christum, etiam in triduo mortis ejus, sed non perinde fidem explicitam resurrectionis ejus habuere. Unde S. Anselmus, de compass. virg. dixit: « Maria in fide Jesu constantissima et patientissima: nam discipulis fugientibus cunctisque viris recedentibus in gloriam totius feminei sexus, inter tot pressuras Filii sui constanter ipsa sola stabat in fide Jesu. » Qui igitur? Nonne vicem ei rependat Christus? Et quo aptiore modo, quam si eam, quæ resurrectionem ejus constanter credidit, resurrectionis similis gloria condecoret? Et quæ semper in fide viruit eique fidelis extitit, viridem semper et immarcescibilem conservet? De Agrippa rege scribit Baptista Fulgosus, quod cum is Romæ a Tiberio imperatore ob falsas suspensiones catenis ferreis arbori alligatus esset, sitique æstuans a prætereunte quodam servo Cay Thaumaste haustum frigidæ obtinisset: postmodum liberatus et Judææ rex constitutus, in beneficii repensionem Thaumasten a servitute liberavit, et in regnum suum evocatum in suorum numerum receperit, perpetuoque retinendum a suis testamento caverit. Simili modo Deipara Christo ad crucem affixo, et sitiienti salutem animarum, adstitit: merito igitur hunc ei fidelitatem rependit Christus, liberando eam a servitute mortis, et postquam ipse rex cœli est constitutus, eam in regnum suum transferendo et æternum beatificando. Convenit hoc ipsum etiam sacris litteris. Nam. I. Reg. XXX. cum persequeretur David Amalecitas latrunculos cum 400. viris, ducentos vero lassos relinquerat ad sarcinas, percussis hostibus legem fecit, et judicavit æqualiter dividendam esse prædam viris, qui pugnaverant et qui remanserant ad sarcinas. Pugnavit in cruce Dominus contra principes tenebrarum: B. Virgo, cæteris a longe stantibus, et in fide præsertim resurrectionis nutantibus, ad sarcinas remansit, et fidelis Christo fuit: cur non igitur ipsa æqualem cum Christo bellatore prædam sortiatur anticipatæ resurrectionis?

III. Quia decebat ut dilatio gloriæ Deiparæ quoad animam, compensaretur ejusdem acceleratione quoad corpus. Videmus enim passim in sacris litteris dilationem donorum desideratorum Deum compensasse sanctis suis, eorumdem præstantia. Sic dilationem filiorum compensavit eorumdem excellentia et sanctitate: Saræ dedit Isaac, Racheli Josephum, Annæ Samuelem, Elisabethæ Joannem: sic tarditatem miraculi in nuptiis Canæ, ejusdem præstantia; dilationem apparitionis suæ in Thoma ita compensavit, ut qui postremus eum vidit, mereretur etiam tan-

gere: sic desiderium Zacchæi, videndi Christum compensavit, manendo apud ipsum in domo. Jani vero Dei Mater, post Filii discessum relicta est in mundo per annos quindecim. Quis hic dubitare potest, ardentissimis eam semper desideriis cupivisse dissolvi, et esse cum Christo? Utpote quæ ab Epiphano, hæresi LXXVIII. *Perpetua Christi affectatrix* nominatur? Quis dubitet eam turris instar hic semper gemuisse, dimidium animæ suæ quæsvivisse per omnia loca, in quibus sciebat Filium suum vel egisse aliquid vel passum esse? Hoc enim eam fecisse testatur Sophronius, in serm. de assumpt. Itaque nunc pergebat in Bethlehem, modo in Nazareth, nunc in Bethaniam aut Jerusalem, nunc ad montem Oliveti, modo ad Golgothæ locum, modo ad sepulcrum, ubi eam aliquoties habitasse credit Sophronius, ibid. Sed quia nullibi inveniebatur, quem quærebat, quis explicet ejus gemitus et suspiria erga Filium? Nimirum uti agnus perdita ovicula undique discurret et balat, donec oviculam suam videat; ita fecit Mater Christi. Et hæc tam diutina et vehementia desideria per quindecim annos suspensa, non compenset Filius? Et qua ratione melius, quam si dilationem gloriæ in anima compensat acceleratione gloriæ in corpore? Equidem mihi persuadeo, B. Virginem, quæ tota semper anima, totoque simul corpore Deo servierat, si in anima solum beatificata fuisset, non minus desiderium habituram fuisset resumendi corpus, quam antea habuerit moriendi. Cum enim tota servire, et omni possibili modo Deo desideraret: non videbatur hoc desiderium Matri a Filio denegandum. Potuisset, meo iudicio, anima Deiparæ jam beatifica conqueri de suo corpore, quomodo in hodierno evang. Martha de sorore Magdalena: *Domine non est tibi curæ quod soror mea reliquit me solam ministrare? Dic ergo illi ut me adjuvet*. Dic ut Magdalena sedens ad pedes Domini, id est, corpus in sepulcro surgat, et una mecum tibi ministret.

IV. Quia ab omni peccato immunis erat, incineratio autem et putrefactio corporis pœna est peccati: siquidem post peccatum suum primum audivit Adam: *Pulvis es, et in pulverem reverteris*, Gen. III. Merito igitur ab hac maledictione exempta fuit, quæ innocua fuit. Ita enim leges jubent eorum tantum domos dirui et subverti, qui proditores regum fuissent. Nos omnes proditores fuimus, qui legem Dei infregimus: non item B. Virgo; absit ergo ut ejus domicilium corporis, more nostrorum subvertatur, et in cineres redigatur. Exod. III. vocatus ad Deum Moyses audit ab eodem: *Non appropies huc: solve calceamenta de pedibus tuis; locus enim in quo stas,*

terra sancta est. In quem locum S. Ambros. l. VII. sup. Luc. c. I. dixit: *Vocaturus enim populum ad Dei regnum, prius carnis exuvias deponere jubet.* Corpus ergo nos cælum ingressuri exuere, veluti calceamentum seu mortuam pellem, et in sepulcro relinquere debemus, tum quia mancipia sumus, (quorum erat sine calceis incedere, ut notat Cornel. a Lapid. in cap. III. Exod.) tum quia in illis pulverem peccati et lutum contrahimus; nihil autem coinquinati intrabit in regnum cælorum. Longe alia res est in B. Virgine; siquidem ipsa ne minimum quidem peccati pulverem unquam contraxit in corpore vel anima, ac proinde nec mancipium fuit. Non erat igitur cur Maria corpus in sepulcro relinqueret, quod nunquam contaminaverat.

V. Quia merito asservandum et loco honorificentissimo reponendum erat illud corpus, ex quo Deus carnem assumere et nasci voluit. Si enim tabulas legis, virgam Aaronis, et manna Deus asservari voluit in arca fœderis, tam honorifico loco, quia Deus in iis operatus erat: si denique arcam sibi fieri pro sua inhabitatione voluit ex lignis imputribilibus, eamque postea asservari usque ad iudicii diem in monte, II. Macch. II. quanto meliori jure corpus Deiparæ in cælum evehitur, in et ex quo Spiritus s. Christi corpus efformavit, et cujus typus tantum arca illa fuit, teste Bernardo, in sententiis. Ut merito de ea Psal. CXXXI. dixerit Salomon: *Surge Domine in requiem tuam, tu et arca sanctificationis tuæ.* Annon majore honore dignum Deiparæ corpus censebimus, quam ejusdem terrestrem domum, quam inhabitavit? At illa in hodiernum usque sarla tecta conservatur, mihi que visa est Laureti: quæ Horatio Tursell. relator, in hist. Lauret. angelorum manibus primo, e Nazareth in Dalmatiam, deinde per mare in Italiam mirabiliter translata est, et in hodiernum usque a toto orbe visitur et colitur. Quid igitur dicemus? Domum Mariæ lapideam conservari et coli ab orbe: corpus vero ejus, quod inhabitavit Deus, jacere sub terra, in cinere, inter vermes, et nesciri? Plut. in apophth. refert Augustum Casarem cum Alexandriam Ægypti obsidione premeret, idcirco evertere noluisse, quod eam Alexander Magnus ædificasset, nomineque et presentia sua condecorasset; quanto rectius ergo corpus Virginis incorruptum et mox gloriosum esse voluit Deus, quod inhabitavit et extruxit ipse. Horret enim animus cogitare Matrem Dei putredini dicere: *Mater mea es, et soror mea vermibus:* ita de Jerusalem dixit Deus, IV. Reg. XIX. *Protegam urbem hanc, et salvabo eam propter me:* et paulo ante: *Non ingredietur urbem hanc* (Sennacherib videlicet excidium ei minitans), *nec mittet*

in eam sagittam, etc. Ita neque corruptio in B. Virginis corpus ingredi debebat.

VI. Quia cum Filium regem genuerit, regina est effecta; reginas autem gaudere privilegiis regum asserit Ulpianus, in l. princeps, ff. de legibus. Unde rex et regina inequitantes in ipsum palatium equo vecti ingrediuntur, cæteri vero omnes præ foribus descendere ex equis debent, et pedibus ingredi regiam. Hoc nos decet facere antequam ingrediamur cælum, ut nimirum equos carnis nostræ præ foribus in sepulcro relinquamus: illud Christo et Matri ejus compefit. Hinc etiam sponsa ad sponsum, Cant. I. ait: *Lectulus noster floridus, ligna domorum nostrarum cedrina.* Soli duo Christi et Mariæ lectuli floruerunt, quia corpora glorificata intra triduum ex sepulcris prodierunt: sola eorum corpora cedrina sunt et imputribilia. Unde doctor Guilelmus in eum locum Cant. ait: « Cur dicit non tantum, domus tuæ: sed domorum nostrarum? Quia non tantum domui Jesu, sed domui Mariæ hoc privilegium commune fuit: eo quod Jesus os ex ossibus et caro ex carne Mariæ fuit. Ideo enim corpus Matris propter corpus Filii cum corpore Filii a generalis lege corruptionis exceptum, perpetuæ imputribilitatis gratia conservatum fuit. » Hæc Guilelm. Ad hæc reges et reginæ hoc privilegium habent, ut pro arbitratu secum ducere possint in regiam, quos volunt et quande volunt: non ita privati cives. Regio hæc corporum est propria, in qua proinde corpus primum advenit, anima post illud: contra cælum, regio animarum est, in quam animæ primum, corpora vero post iudicii diem admittuntur in gratiam animarum. Quemadmodum igitur Christus, tamquam rex huic legi non subjiciebatur, sed corpus secum cælo invexit, utpote in regiam propriam, cujus ipse Dominus erat: ita jure etiam potuit facere Maria, tamquam regina.

VII. Quia Mater erat observantissimi Filii, qui cum moriens eam commendaverit, veluti depositum unicum dilectissimo discipulo, quomodo potuisset eam deserere jacentem in sepulcro? Habent hoc naturali instinctu ciconiæ, ut serio confectos et implumes parentes, juniores succolent, et suarum beneficio pennarum sustentent, teste Plinio, lib. X. cap. XXIII. Unde Græcis proverbium: *Antipelargiam serva.* Servavit eam et Christus, cum morte confectam, adeoque etiam implumem Matrem, utpote quæ viribus suis volare cum corpore ad cælum non poterat, ad cælos pennis suis evexit. Quod si Assuerus rex cum præcepisset gentem Judæorum omnem deleri, reginam Esther ante se corruentem videns, festinus exiit de solio, et sustentans eam ulnis

suis donec rediret ad se, his verbis solabatur: *Quid habes Esther? Ego sum frater tuus, noli metuere. Non morieris, non enim pro te sed pro omnibus hæc lex constituta est.* I. Esth. XIII. Qua ratione negabimus Christum hoc fecisse Matri suæ corruenti quodammodo in morte? Quomodo non ipse quoque solio suo exiliens eam sublevasset? Ac licet incinerationis legem pro omnibus tulerit, matrem tamen ab ea merito exemit. Audi auctorem serm. de assumpt. Virg. tom. IX. oper. D. August. « Si elegit divina voluntas, (inquit) inter flammam non solum puerorum corpore servare illæsa, verum et ipsa vestimenta servare inusta, cur abnuat in Matre propria, quod elegit in veste aliena? Jonam servare in ventre ceti voluit incorruptum sola misericordia; Mariam incorruptam non servabit gratia? Servatus est Daniel ab intemperatissima fame leonum; non servanda est Maria tantis dotata meritis dignitatem? » Hæc ille. Igitur quod fuerunt pueri in fornace, quod Jonas in ventre ceti, quod Daniel in lacu, hoc erat Maria in sepulcro, illæsa scilicet et mox erepta.

VIII. Quia decuit Deiparam talem egredi e mundo, qualis ingressa est, cum privilegio videlicet, juxta id Psal. CXX. *Dominus custodiat introitum tuum, et exitum tuum.* Etenim Exod. XXI. præcipit Deus, ut servus cum quali veste intraverit ad herum suum, ei serviturus, cum tali exeat ab eo dimittendus. Ubi Sanctus Hieronymus id explicans, ait, præcipi, servum non lacerum, ac nudum, sed bene vestitum, sicuti ingressus est, dimittendum esse: jam vero nos omnes laceri aut nudi ingredimur in mundum, quia peccato originali deformati: quid mirum si etiam laceri et nudi dimittamur e mundo, corpore relicto in sepulcro, juxta id Job, cap. I. *Nudus egressus sum de utero matris meæ, et nudus revertar illuc?* Ac B. Virgo bene vestita venit et sine culpa originali; non decebat igitur, ut sine veste corporis gloriosi dimitteretur. Sic arca illata est per Jor. Janem in terram Israel: et inde iterum ante captivitatem Babylonicam a Jeremia relata in montem, ubi vidit a longo Moyses terram promissam, ibique mirabiliter occultata, ut ejus locus inveniri amplius nequeat, ut ex II. Macch. II. patet. Non inveniuntur etiam sacræ Virginis reliquæ: quis dubitat ergo tanto eas honoratiori quam arcam loco, ac proinde in cælo servari, quanto honoratiores erant arca?

IX. Quia nostra apud Deum mediatrix esse debebat, ac proinde corpore etiam in cælo esse, ut nostra in cælo negotia salutis efficaciter pertractaret, ut ait Sanctus Bernardus, serm. de assumpt. Et (ut ait Arnoldus Carnot. in tract. de laud. Virg.

tom. VI. bibl. patr.) « Sicut Christus Patri ostendit latus et vulnera, sic Maria ostendit Christum pectus et ubera. » Equidem: « Fidelis plane et potens mediator Dei et hominum Christus, (ait Sanctus Bernardus, in sermone de verb. Apocal.) sed divinam in eo homines reverentur majestatem. Non sola illi cantatur misericordia, cantatur pariter et iudicium, judicariam habet potestatem, Deus noster ignis consumens est. Quidni vereatur peccator accedere: ne quemadmodum fluit cera a facie ignis, sic pereat ipse a facie Dei? Opus est mediatore apud mediatorem istum, nec alter nobis utilior, quam Maria. Quid ad Mariam accedere trepidet humana fragilitas? Nihil austerum in ea, nihil terribile, tota suavis est. » Hæc Sanctus Bernardus. Indiguimus ergo apud Deum mediatore et oratore: nec melior esse poterat, quam Maria. Tum quia ipsa mediante jam olim Deo pacificati, confederati, imo sanguine juncti sumus; tum quia ipsa, præ omnibus Deo placet ob eximiam ejus gratiam sicut et Esther Assuero, de quo ait Mardocheus, Esther. cap. IV. *Quis novit utrum idcirco ad regnum veneris, ut in tali tempore paraveris?* id est, ut populo tuo afferres opem, ne deleatur? Tum quia Mater Dei ac per hoc potentissima ad intercedendum est. Sic enim Salomon dixit matri suæ quidpiam postulanti: *Pele, mater mea: neque enim fas est ut avertam faciem tuam,* III. Reg. II. quanto magis id faciat Christus Matri suæ? Quid ergo non sperare possumus a Maria, etc.

CONCIO VII.

PATROCINIUM B. M. V. OMNIUM EXCELLENTISSIMUM.

I. Potentissimum patrociniū. — II. Liberalissimum. — III. Universale. — IV. Cum patrociniū B. M. V. cooperandum.

THEMA.

Dic ergo illi, ut me adjuvet. Luc. X.

Conquerentem hodie audivimus Martham, quod soror Magdalena eam solam reliquerit in ministerio, et ad pedes Domini sederit. At nos jure potiori conqueri hodie possumus, quod magna illa soror nostra Maria, hodie nos reliquerit solos in terra ministrare, ipsaque in cælo ad pedes Domini sedere cepit. Ita enim quaeritur Sanctus Bernardus, serm. I. super hoc festo: « Merito (inquit) resonat in excelsis gratiarum actio et vox laudis, sed plangendum nobis quam plaudendum, magis esse videtur. Quantum enim de ejus presentia cælum exultat, numquid non consequens

est, ut tantum luceat hic noster inferior mundus ejus absentiam? Cesset tamen querela nostra, (inquit) quia nec nobis hic est manens civitas, sed eam inquirimus, ad quam hodie Maria benedicta pervenit: » et paulo infra: « Advocatam præmisit peregrinatio nostra, quæ tamquam judicis mater et mater misericordiæ, simpliciter et efficaciter salutis nostræ negotia pertractabit, etc. » Quæ cum ita sint, cum Martha contenti erimus, imo et gaudebimus, ob tantam sororis nostræ exaltationem. Tu saltem Christe rex noster dic illi, ut nos adjuvet suo patrocinio commorantes hic in terra: siquidem ejus patrocinio nullum arbitramur esse excellentius, uti nunc videbimus.

I. Est potentissimum. Primo, quia est patrocinium Matris Dei, quæ utique audiatur præ omnibus aliis. Scimus enim quod responderit Salomon matri suæ, III. Reg. II. *Pete, mater mea, neque enim fas est, ut avertam faciem tuam.* Narrat Valerius Maxim. I. V. c. V. Coriolanum maximi virum animi, et optime de republ. meritum, a Romanis inique condemnatum, ad Volscos Romanorum hostes profugisse, ibique brevi tempore summum imperium obtinuisse. Qui postea Romanorum fines et urbem obsidens, gravia eis intulit damna, ita ut Romani supplicare illi cogerentur. Missi ad eum legati nihil profecerunt: missi deinde sacerdotes cum infulis, æque sine effectu redierunt. Stupebat senatus, trepidabat populus. Tunc Veturia Coriolani mater Volumniam uxorem ejus et liberos secum trahens, castra Volscorum petiit, quam ubi filius conspexit, propere ut amens matris complexum petiit, ac ubi ejus postulata audivit: *Expugnasti, inquit, et vicisti iram meam, patria. Precibus hujus admonitus, cujus utero conceptus sum, te, quamvis merito mihi invisam, dono, continuoque agrum Romanum hostilibus armis liberavit.* Simili modo cum offensum habemus Deum, non possumus potentior ad eum mittere oratorem, præter Matrem ejus. Si ergo nil proficiunt orationes nostræ, vel orationes et sacrificia sacerdotum, mittamus Deiparam: *Exaudiet utique Matrem Filius, et exaudiet Filium Pater,* inquit S. Bern. serm. de nativ. Virg. Rationem affert S. Anton. IV. p. tom. XV. c. XVII. §. IV. quod oratio Deiparæ sit nobilissimus modus orandi; quia habet rationem jussionis et imperii. Oratio sanctorum non innititur alicui rei ex parte sua; sed tantum misericordiæ ex parte Dei: oratio autem Virginis innititur gratiæ Dei jure naturali et justitiæ evangelii: *Nam Filius non tantum tenetur audire Matrem, sed obedire.* Sic ille.

Secundo, quia præ omnibus creaturis magis a Christo rege diligitur, utpote omnium sanctissi-

ma. Quo autem quisque est Deo charior et familiarior sanctiorque, eo potentior in impetrando, ut patet Jerem. XV. *Si steterint Moyses et Samuel coram me, non est anima mea ad populum istum.* Quia enim hi duo viri sanctissimi fuerunt, ideo etiam in orando potentissimi, vult ergo dicere: Si quis uspiam est, qui possit apud me aliquid impetrare, hi duo mei amici sunt.

Tertio, quia ipsa plurima et gratissima exhibuit obsequia Christo Filio suo, unde non potest repulsam pati. Fundatur ergo Virginis patrocinium ex hac etiam parte, in æquitate juris naturalis. Si enim Mater Filio per omnia servivit, et nullum obsequium obtrexit, nonne decet ut Filius idipsum præstet Matri? Taceo quod Aristoteles sensit, non posse par rependere filios parentibus.

II. Liberalissimum et promptissimum. Primo, quia ipsa est mater nostra, eo ipso quod Mater Christi communis nostri parentis. Accedit quod sub cruce in persona Joannis nos omnes in suam curam et tutelam maternam a Christo commendatos accepit, cum audivit: *Mulier ecce filius tuus,* Joan. XIX. *Numquid vero oblivisci potest mulier infantem suum, ut non misereatur filio uteri sui?* ait Isa. cap. XLIX. Certe in nuptiis Canæ maternum suum affectum tum satis ostendit erga indigentes, cum ultro, non rogata, supplicavit Filio suo pro vino. Quid faciet nunc postquam ejus cruce singulariter commendati sumus? « Et si illorum corporali inopiæ condolebat et succurrebat, etiam non rogata, quanto magis nostræ spirituali indigentia compatiatur auxiliumque præbebit, si fuerit fideliter invocata? » inquit Dionysius Carthus. super c. II. Joan.

Secundo, quia summa et potentissima cæli imperatrix. Quod si imperatorem ita decet clementia et liberalitas, ut Titus imp. dixerit, non decere ut quis ab imperatore tristis recedat, teste Eutropio, lib. III. quanto æquius hanc ad beneficendum propensionem tribuimus ditissimæ illi et potentissimæ cæli imperatrici? Et certe qui a rege quidpiam obtinere nequit, reginæ supplicare incipit, ut ipsa regem emolliat: ita si peccatorum nostrorum demerita vetant nos accedere ad Regem cæli, non tamen prohibent adire reginam Matrem, quia ipsa non considerat dignitatem vel indignitatem nostram, sed misericordiam implorat. Exemplo est vir quidam nobilis (ut refert Steph. Binet, in tessera salutis) qui cum a rege capite damnatus esset, ejus matrem una cum filio in conclave secum duxit, et ab utroque impetravit, ut se ad regis pedes abjicerent, hisque verbis cum alloquerentur: « Si matrem tuam, o rex clementissime, juxtaque filium tuum diligis,

oro et obsecro elementem te erga nunc virum nobilem ostende, quod si decretum est, mortis sententiam in ipsum ferre, ecce parati sumus mortis supplicium una cum ipso subire. » Rex ubi vidit hoc tam insigne amoris stratagema, ingenti stupore percussus, judicis persona deposita personam patris induit, atque ita amor manus vinxit severitatis, et reum in pristinam gratiam recepit. Putabit aliquis minorem fore sive Deiparæ erga miseros amorem et benevolentiam, sive precum ejus apud Deum valorem?

Tertio, quia ipsa constituta est communis nostra advocata, ut sicuti Christum Deum et hominem mediatorem habemus ad Patrem, sic Mariam puram hominem, mediatricem habemus ad Christum. Si enim in republica decet aliquam personam piam constitutam esse ad hoc, ut in pauperum causis advocaret, ut olim factum testatur, Plut. t. de magnificentia, et nunciam statuitur, in l. nec quisquam ff. de officio procons. cur non idem in curia cælesti fieret? Non ergo dubium, quin piissimum erga miseros gerat affectum patrona et advocata illorum. Unde: « Non fortuito aut solum placito, ut quidam putant, sed divina dispensatione nomen accepit, ita ut ipsa quoque vocabuli sui figura magnum quiddam innueret: interpretatur enim Maris stella, ut aspectu illius dirigere cursum possint et destinatum portum apprehendere, » ait D. Epiphanius, hæresi LXXXVIII.

Quare sicuti infantes maxima cum fiducia, in quibuscumque terriculentis ad gremium matris se recipiunt: miseri ad imperatricem, aut quamcumque magnatis conjugem: pauperes ad suum advocatum; navigantes in periculis ad stellam maris: ita maxima cum confidentia recurrere ad Mariam possumus ac debemus.

III. Amplissimum et universale. « Cæteri sancti, (inquit Yliota, in contempl. virg. c. II.) jure quodam patrocini pro sibi specialiter commissis plus possunt prodesse in curia Altissimi, quam pro alienis. Beatissima vero Virgo Maria sicut est omnium regina, sic omnium patrona et advocata, et cura est illi de omnibus. » Cæteri sancti certorum locorum ubi vixerunt vel ubi requiescunt, sunt patroni, et sæpe certis tantum mendentur afflictionibus: ast Mariæ patrocinium universale est; ipsa omnibus sinum aperit, et amplissimo suo pallio, quotquot ad eam se recipiunt, contegit omnisque generis impertitur beneficia, quia ut vidimus, est omnium mater, omnium imperatrix, omnium advocata. Nec enim fidelibus tantum ope sua adest, sed etiam infidelibus cum ab eis colitur. Primo, hæreticis. Oeniponti sacerdos quidam magna apud hæreticorum

duces auctoritate, dum in hæresi versabatur, eximio quodam pietatis studio erga B. V. tenebatur, unde ejus ope ex hæresi emerit, et postea gratiæ animi causa, ad ædem Lauretanam nullo viatico, nullo itineris subsidio, profectus est, ex Nic. Orland. in annalib. de hist. Coll. OEnip. Ausim. etiam cæteris hæreticis polliceri veræ fidei lumen si Mariam colerent: sed horrendo dæmonis astu qui hoc futurum noverat, eam nec colere, nec invocare voluit.

Secundo Judæis, scribit enim Nic. lib. XVII. c. XXV. puerum quemdam Judæum, cum aliis Christianis Constantinopoli se sociasse, et in templo reliquias ss. eucharistiæ, pro more illius loci et temporis, a sacerdotibus exhibitas sumpsisse. Quod cum aliquando indicasset patri, qui vitriarius erat, ab eodem patre arreptus et in ardentem vitri fornacem injectus est. Mater amisso filio undique circumire, et lamentis omnia implere, utpote rei ignara cæpit. Venit ergo tandem prope fornacem illam, et dum filium ejulatibus quærit, respondentem sibi e fornace filium audit, ibique filium sanum et incolumem conspicitur: rogat itaque unde hæc ei salus advenisset. Respondet puer, spectabilem quamdam dominam purpureo vestitam pallio sæpius ad se venisse, et frigidam infudisse, necnon famescenti cibum attulisse: quæ utique Virgo Deipara fuit. Re intellecta, Justinianus imperator matrem cum puero baptizari curavit: patrem vero, quia respiscere noluit, ad ficum suspendit. Aliud exemplum ex annalibus Lauretan. Rieræ de Hebræo audiamus. Narrant enim sexagenarium Hebræum ob patratum grave quoddam facinus, a Turcis comprehensum perpetuis addictum fuisse vinculis et tandem ærumnis confectum, corporis salute desperata, ad animam cunctam suam cogitationem convertisse, veniaque suorum peccatorum a Deo suppliciter postulata, Jesum Christianorum Messiam, et Matrem ejus Mariam religiosissime adorare cœpisse. Cumque noctu spei et fiduciæ plenus cubasset, in quiete Christus ei apparuit; quem cum ex specie, qua a Christianis coli solet, agnovisset, verum Deum atque Messiam professus etiam supplex, in somnio adoravit. Sed quid? Statim ei Virgo beatissima, eximia pulchritudine ac majestate prædita præsto fuit, quæ Lucie virginis ejus comiti jussit, ut Hebræum catenis, quibus vinctus tenebatur, eximeret, et reseratis carceris foribus ad portum deduceret; admonens illum, ut oppidum Lauretum in Piceno Italiæ regione situm, statim peteret, ibique christiane sacramenta susciperet. At Hebræus evigilans Christi, et Mariæ ejus Matris auxilio permotus et excitatus, navicula, quam clementissima Virgine hortante cons-